

Vyšší DPH bude mít dopad hlavně na nízkopříjmovou skupinu obyvatelstva

Vláda chystá zdražení

➤ Pokračování ze str. 1

Změna DPH z deseti na 21 procent by také měla přímý dopad na ceny ubytování a snížení konkurenceschopnosti na evropském trhu. Navíc by se Česko stalo jedinou zemí v EU, která na ubytovací služby tuto sazbu aplikuje (s výjimkou Dánska, které má pouze jednu sazbu).

„Cestovní ruch je částečně exportní produkt konzumovaný na našem území. Kromě dopadu na příjezdový cestovní ruch by jedenáctiprocentní navýšení DPH znamenalo další růst cen dovolených pro občany v Česku,“ říká Václav Stárek, prezident Asociace hotelů a restaurací České republiky.

Stížnosti hoteliérů i pivovarů

Cenové znevýhodnění tuzemských podnikatelů by tak vedlo k tomu, že cestovatelé raději vyrazí do zahraničí, čímž tuzemská ekonomika přijde o další prostředky. To vše v okamžiku, kdy hoteliéři zatěžuje financování, které čerpali, aby mohli během pandemie a bezprostředně po ní zachovat provoz, a které nyní musejí splatit, a silný kurz koruny, který jim snižuje cizoměnové příjmy.

„V danou chvíli je například v Praze po ubytování menší poptávka než v předcovidovém roce 2019. Jedním z důvodů je výrazné zdražení letenek. Pokud by došlo k navýšení DPH, Prahu i další česká města by to z pohledu zájmu zahraniční klientely ještě více uzavřelo,“ doplňuje Jiří Fontana, ředitel obchodní strategie hotelové sítě OREA Hotels & Resort.

U stravovacích služeb pouze šest zemí EU aplikuje základní sazbu DPH. Také zde je všeobecná snaha podporovat stravování za dostupné ceny.

Ohledně daňového návrhu Český svaz pivovarů a sladoven ministerstvu financí sdělil své stanovisko a jeho zástupci předpokládají, že si stát ještě propočítá přímé a nepřímé dopady na ekonomiku a přehodnotí své analytické materiály.

„Pivovarský sektor má zkušenost se skokovým navýšením sazby spotřební daně v roce 2010 a nabízí poskytnutí jasných dopadů na zákazníky, hospodské a pivovary. Za velmi znepokojivý ovšem považujeme způsob, jakým se v případě takto rozsáhlé reformy k výsledku pracovávaly,“ říká Martina Ferenčová, výkonná ředitelka Českého svazu pivovarů a sladoven.

Podle ministra financí Stanjury by návrh zvýšil příjmy státu zhruba o 24 miliard korun ročně. Reforma DPH je součástí vládního plánu snížit v příštím roce schodek státního rozpočtu minimálně o 70 miliard korun. Koalice by se na konsolidaci rozpočtu měla podle Stanjury dohodnout nejdříve v prvním týdnu v květnu, Sněmovna má o celém balíku změn začít jednat v červnu.

Zásah lidí s nižšími příjmy

Předkládané změny DPH by podle ekonomů negativně dopadly především na nízkopříjmové skupiny. A navíc by zvedly inflaci až o jeden procentní bod.

„V zásadě se tento krok jeví jako snaha, jak narychlo zacelit část vysokého strukturálního schodku. Celkově řešení ale není úplně šťastné. Bojujeme s jednou z nejvyšších meziroční inflací v rámci Evropské unie. Tu jsme si nejdříve navýšili zrušením superhrubé mzdy a nyní ji znovu podpoříme úpravou DPH,“ říká analytik Raiffeisenbank Vratislav Zámis.

„Směr je jasný. V současných snahách o rychlé snížení inflace to představuje další brzdu. Pořád platí, že větší pozornost by měla být mířena na stranu výdajů, kde na ministerstvu financí zatím chybí odvahy pustit se do méně populárních, za to podstatně více potřebných kroků, které povedou ke snížení strukturálního deficitu,“ dodává.

Analytici ale také upozorňují, že tyto změny vyšší měrou dopadnou hlavně na nízkopříjmové skupiny, v jejichž případě se zdražení základních potřeb projeví větším negativním dopadem na jejich celkový nákupní koš. „Některé skupiny lidí, jako jsou například důchodci, kteří užívají třeba více léků než zbytek populace, najednou pocítí vyšší růst výdajů,“ upozorňuje ekonom Vladimír Píkora.

Podobně to vidí i hlavní ekonom společnosti Natland Petr Bartoň. „Po Dánsku, které nemá sníženou sazbu žádnou, se staneme zemí s druhým největším zdaněním té spotřeby, která dominuje v košíku sociálně slabších občanů; takzvaných nezbytností. Jde o jídlo, energie nebo třeba léky. Situace je tak extrémní, že naše snížená sazba bude vyšší nejen než nejnižší sazba, ale dokonce i než obě snížené sazby v ostatních zemích EU,“ míní Bartoň.

— Veronika Bělohávková
S přispěním Jiřího Laciny

DPH na běžné zboží a služby

Zvýšení DPH – o kolik se zdraží?*	Cena s DPH 10 % (nyní)	Cena s DPH 21 % (návrh)
Čepovaná Plzeň 0,5 l	57,00 Kč	63,00 Kč
Ubytovací služby – penzion	600,00 Kč	660,00 Kč
Oprava obuvi	230,00 Kč	253,00 Kč
Oprava kol (servis kola)	900,00 Kč	990,00 Kč
Vstupenka do divadla	390,00 Kč	430,00 Kč
Kadeřnické služby (melír, mytí, regenerace, foukaná)	1 500,00 Kč	1 650,00 Kč
Vodné a stočné (1 m ³ vody)	128,00 Kč	141,00 Kč
Roční spotřeba centrálního tepla domácnosti (cca 30 gigajoulů)	19 200,00 Kč	21 120,00 Kč

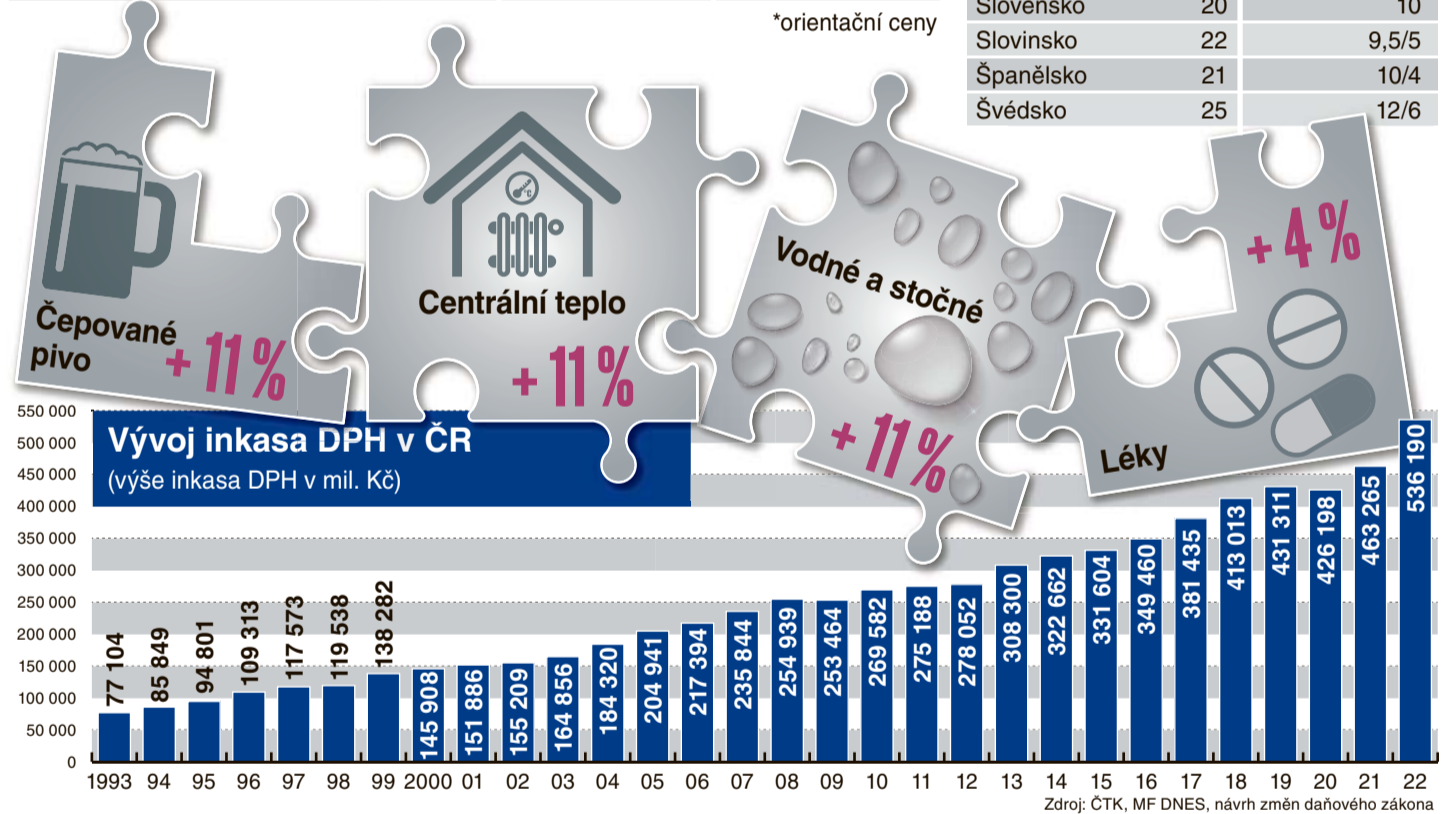
	Cena s DPH 10 % (nyní)	Cena s DPH 14 % (návrh)
Paralen	42,00 Kč	44,00 Kč
MHD Praha - jízdenka 90 minut dospělý	40,00 Kč	41,00 Kč
Týdeník Televize	25,00 Kč	26,00 Kč
NUTRIFREE Směs na pečivo bez lepků 1 kg	99,00 Kč	103,00 Kč

Snížená DPH – co se zlevní*	Cena s DPH 15 % (nyní)	Cena s DPH 14 % (návrh)
Ortopedické vložky do bot	480,00 Kč	475,00 Kč
Stavební práce - sádkartonové příčky	350 Kč/m ²	347 Kč/m ²
Dětská sedačka	2 500,00 Kč	2 478,00 Kč

*orientační ceny

Sazby DPH v EU (v procentech)

	Základní sazba	Snížené sazby
Belgie	21	12/6
Bulharsko	20	9
Česko	21	15/10
Dánsko	25	
Estonsko	20	9
Finsko	24	14/10
Francie	20	10/5,5/2,1
Chorvatsko	25	13/5
Irsko	23	13,5/9/4,8
Itálie	22	10/5/4
Kypr	19	9/5
Litva	21	9/5
Lotyšsko	21	12/5
Lucembursko	17	8/3
Maďarsko	27	18/5
Malta	18	7/5
Německo	19	7
Nizozemsko	21	9
Polsko	23	8/5
Portugalsko	23	13/6
Rakousko	20	13/10
Rumunsko	19	9/5
Řecko	24	13/6
Slovensko	20	10
Slovinsko	22	9,5/5
Španělsko	21	10/4
Švédsko	25	12/6

Svrabem se letos nakazilo už 2 867 lidí

PRAHA Napříč Českem letos rychle přibývá lidí nakažených svrabem. Brzy jich budou tři tisíce.

Nemoc způsobuje zákožka svrabová. Roztoč, který měří nejvýše půl milimetru, se během dvou až tří minut zavrtá do kůže, kde způsobuje vyrážku a nepříjemné svědění. Mnozí lidé se škrábou do krve.

Jen za první dva měsíce letošního roku evidovali hygienici 1 486 nahlášených případů onemocnění, což je o 58 procent více ve srovnání se stejným obdobím roku 2022.

V únoru onemocnělo 815 lidí, což je meziroční nárůst o téměř 80 procent. Loni ve stejném měsíci bylo nahlášeno 457 případů.

„Od začátku ledna do 11. dubna onemocnělo již 2 867 lidí,“ doplnila nový údaj Kateřina Fabiánová, zástupkyně vedoucího oddělení epidemiologie infekčních nemocí Státního zdravotního ústavu.

Nejvyšší počet nemocných hlásí lidnatý Moravskoslezský kraj: 358. Následuje Olomoucký kraj s 293 případy a Plzeňsko s 284. Nejméně nakažených je zatím na Karlovarsku: 115. Následuje Pardubický kraj se 121 a Vysočina se 122 postiženými.

Ve světě se každý rok nakazí svrabem 200 až 300 milionů lidí. Menší epidemie se cyklicky vracejí s odstupem 15 až 20 let. „Tyto cykly nemají jednoznačné vysvětlení. Možných

příčin je více: pokles imunity populace, přelidňování, masivní migrace, zvýšený turismus či snížení lékařské bdělosti při epidemiologické prevenci,“ nastínila Fabiánová.

V riziku jsou i zdravotníci

Svrab je vysoce infekční nemoc. Snadno se přenáší při přímém dotyku zdravého s kůží nemocného člověka, zejména při pohlavním styku nebo při spaní v jedné posteli. Ale také nepřímo: při kontaktu s kontaminovaným ložním prádlem, ručníky, oděvy nebo textiliemi v nábytku. Problematický je textil, který se nedá prát na vyšší teploty než 40 stupňů Celsia.

Nakazit se může kdokoli bez rozdílu věku či sociálního postavení. Větší riziko ale bývá v kolektivním zařízení, například na ubytovnách, v domovech pro seniory či jiných lůžkových zařízeních. Zvýšenému riziku nákazy jsou vystaveni také zaměstnanci těchto zařízení, kteří vykonávají pečovatelskou či ošetrovatelskou službu, a také jejich blízcí.

V roce 2021 byl svrab čtvrtou nejčastější příčinou uznaných nemocí z povolání. Onemocnělo 46 zdravotních sester, pracovníků sociálních služeb, ošetrovatelů i jedna uklízečka. Nejčastěji v domovech sociálních služeb či na psychiatrických odděleních. — Ivana Lesková

O Velikonocích zemřeli při nehodách dva lidé

PRAHA Při dopravních nehodách během čtyřdenních velikonočních svátků zemřeli dva lidé, což je nejméně minimálně od roku 2000. Loni byly oběti nehod čtyři. Celkem během prodlouženého víkendu policie eviduje necelých 600 nehod.

Zraněných a nehod od Velkého pátku do Velikonočního pondělí bylo v tomto století méně jen v roce 2021, kdy kvůli pandemii platil zákaz cestování mezi okresy, vyplývá z policejních statistik. Zhruba na dlouhodobém průměru byl pak podle ředitele dopravní policie Jiřího

Zlého počet nehod pod vlivem alkoholu.

„Z hlediska nehodovosti lze velikonoční víkend hodnotit jako jeden z nejlepších,“ řekl Zlý. Nehod policie eviduje 584, loni jich bylo 780 a v covidovém roce 2021 policisté zaznamenali 499 nehod. Letošních 126 zraněných bylo o 47 méně než loni, v roce 2021 se o Velikonocích při nehodách zranilo 99 lidí.

Pod vlivem alkoholu se o letošních Velikonocích stalo 62 nehod. Loni jich bylo 70, v covidových letech 2020 a 2021 i méně než 40. (iDNES.cz)

Posílejte fotografie svých mazlíčků a každý měsíc vyberte toho nejroztomilejšího.

iDNES.cz/mazlicek

